

Мөнгөний бодлогын мэдэгдэл танилцуулах хэвлэлийн бага хурлын протокол

2018.03.23

Мөнгөний бодлогын зөвлөл 2018 оны гуравдугаар сарын 23-ны өдөр хуралдаж, Бодлогын хүүг 1 нэгж хувиар бууруулж, 10 хувьд хүргэлээ. Мөн төгрөгийн заавал байлгах нөөцийг 10.5 хувь, валютын заавал байлгах нөөцийг 12 хувь байлгах шийдвэр гаргасан. Бодлогын хүү болон заавал байлгах нөөцийн хувь хэмжээг ийнхүү бууруулсан нь эдийн засгийн сэргэлтийг дэмжиж, банкнаас аж ахуйн нэгжүүдэд олгох зээлийн өсөлтийг дэмжих шийдвэр болж байна. Бодлогын шийдвэрийг зарлах хэвлэлийн бага хурлын үеэр сэтгүүлчид дараах асуултуудад хариулт авсан юм.

Монгол ТВ:

Бодлогын хүүг бууруулах энэ удаагийн шийдвэрийг гаргахад үндэслэсэн хамгийн гол хүчин зүйл юу байсан бэ?

МБГ-ын захирал Б.Баярдаваа:

-Мөнгөний бодлогын шийдвэрийг гаргахад гол үндэслэл нь инфляцийн төсөөлөл байлаа. Өөрөөр хэлбэл, 2018-2019 онд инфляци Төв банкны зорилтот төвшинд хадгалагдана гэх хүлээлттэй байна. Тийм учраас эдийн засгийн бодит секторын идэвхжлийг тодорхой түвшинд дэмжих нь зүйтэй гэж үзээд, бодлогын хүүг буурууллаа. Бодлогын хүүг бууруулснаар банкны салбарын эх үүсвэрийн өртөг буурна. дагаад эдийн засагт гарч буй зээлийн хүү буурах үр дүн хүлээгдэж байна.

ETV:

Заавал байлгах нөөцийн хувь хэмжээг 10.5 хувь болгосон гэж байна. үүнийг тайлбарлана уу?

МБГ-ын захирал Б.Баярдаваа: -Энэ удаагийн бодлогын шийдвэрийн нэг онцлог нь бодлогын хүүнээс гадна заавал байлгах нөөц дээр шийдвэр гарсан. Монголбанк 2016 оны сүүлээс эдийн засаг дахь долларжилтыг бууруулахад анхаарал хандуулж ажилласан. Ингэснээр эдийн засгийн бодит секторын эрсдэл даах чадвар, мөнгөний бодлогын үр нөлөө сайжирна гэж үзэж байгаа. Энэ хүрээнд гарч байгаа хамгийн анхны шийдвэр нь төгрөгийн заавал байлгах нөөцийн хувь хэмжээг бууруулсан явдал болж байна. Тэгэхээр Төв банкны зүгээс арилжааны банкны доллараас илүүтэй төгрөгийн эх үүсвэр татах хандлагыг урамшуулж байна. Төгрөгийн эх үүсвэр нэмэгдсэнээр эдийн засаг руу төгрөгөөр гарах зээлийн хувь хэмжээ нэмэгдэх, долларжилт буурах, эдийн засгийн эрсдэл даах чадвар нэмэгдэж, гадаад эдийн засгийн шоконд өртөх эмзэг байдал буурах юм.

Блүүмбэрг ТВ:

Инфляци эхний хоёр сарын байдлаар 6.9 хувьтай байна. Цаашдаа Монголбанкны зорилтот төвшнөөс давж болзошгүй байгаа үед бодлогын хүүг хэвээр хадгалах болов уу гэж ихэнх эдийн засагчид үзэж байсан. Харин МБЗ бодлогын хүүг бууруулах шийдвэр гаргалаа. Тэгэхээр бодлогын хүүг бууруулах цаг, нөхцөл нь мөн үү?

-Мөнгөний бодлогын зөвлөлийн хурлын үеэр бодлогын хүүг хэвээр хадгалах хувилбар яригдсан. Өнөөдрийн байдлаар Улаанбаатар хотын инфляци 8.1, улсын инфляци 6.9 хувьтай байна. дунд хугацаанд инфляцийг 8 орчим хувьд тогтворжуулна гэсэн Төрийн мөнгөний бодлогын үндсэн чиглэлийн зорилт бий. Хэдийгээр инфляци оны эхний хоёр сарын байдлаар харьцангуй өндөр байгаа ч үүнд нөлөөлж буй хэд хэдэн хүчин зүйл байгааг харгалзан үзсэн. нэгдүгээрт, инфляцийн сагс шинэчлэгдсэнтэй холбоотойгоор зарим нэр, төрлийн барааны бүтцийн шинж чанартай өөрчлөлт байгаа. Энэ нь Улаанбаатар хотын хэмжээнд буй 8.1 хувийн инфляцийн 1.1 хувийг дангаар бүрдүүлж байна. Хоёрдугаарт, улирлын шинж чанартай холбоотойгоор нүүрс болон ахуйн түлшний үнэ өссөн нь нийт инфляцийн 1.4-1.5 хувийг бүрдүүлсэн. Энэ хоёр төрлийн барааг хасаад үзэхэд инфляци 5-6 хувьтай байхаар харагдаж байгаа. Энэ утгаараа инфляци бидний зорилтот төвшнөөс давах эрсдэл бага байна гэж дүгнэсэн.

МБЗ-ийн хараат бус гишүүн Б.Эрдэнэбат:

-Нэмж хэлэхэд, та бүхний мэдэж байгаачлан ОУВС-гийн хөтөлбөрийн хүрээнд арилжааны банкуудад хийсэн активын чанарын үнэлгээний үр дүн эерэг гарсан. Гадаадын хөрөнгө оруулагчдын хувьд энэ бол эерэг мэдээ. Мөн олон улсын зэрэглэл тогтоох байгууллагууд Монгол Улсын зээлжих зэрэглэлийг эерэгээр үнэлж байна. Ийм нөхцөлд гадаадаас их хэмжээний эх үүсвэр орж ирж, төгрөгийн ханшийг чангаруулах сөрөг нөлөөтэй байж болзошгүй. үүнээс сэргийлэх нэг арга нь зээлийн хүүгийн түвшинг бууруулах юм. Тийм учраас бодлогын хүүгийн төвшинг бууруулсан гэж ойлгож байгаа. Энэ нь мөн эдийн засгийг долларжилтаас хамгаалах, урьдчилсан арга хэмжээ юм. Судлаачийн хувьд хэлэхэд, бид нийт зээл олголтыг авч үзвэл иргэдийн зээлийн хэмжээ байнга өсөн нэмэгдэж байгаа. Харин аж ахуйн нэгжүүдэд олгож байгаа зээлийн хэмжээ харьцангуй тогтвортой, сүүлийн 4 улирлыг харвал маш хангалтгүй өсөлттэй байна. Тэгэхээр бодлогын хүүг бууруулсан нь аж ахуйн нэгжүүдэд олгогдох зээлийн эх үүсвэрийг хямдруулах алхам юм.

VTV:

2017 оны мөнгөний бодлого эдийн засгийн хүндрэлийг богино хугацаанд даван туулахыг зорьж байсан. Харин энэ онд мөнгөний бодлогын хүрээнд ямар чиглэлийг баримталж байна вэ?

Тэргүүн Дэд Ерөнхийлөгч О.Эрдэмбилэг:

-Өнгөрсөн онд Монголбанк Засгийн газартай хамтран Засгийн газрын богино хугацаат өр төлбөрүүдийг нааштайгаар шийдсэн. Хөтөлбөр авсны үндсэн шалтгаан нь нэгдүгээрт, төсвийн тогтвортой байдлыг хангах юм. Төсвийн тогтвортой байдлын тухай ярихаар өрийн тогтвортой байдлын асуудал гарцаагүй хөндөгддөг. Тэгэхээр төсөв талдаа өрийн тогтвортой байдлын асуудал дунд хугацаанд нааштайгаар шийдэгдэхээр байна. нөгөө талаас Монголын эдийн засаг түүхий эдийн экспортод түшиглэсэн бүтэцтэй. Энэ утгаараа түүхий эдийн үнийн өөрчлөлт эдийн засагт хүчтэй нөлөө үзүүлдэг. дэлхийн түүхий эдийн үнийн цаашдын төсөөллийг харвал манай экспортын бүтээгдэхүүний үнэ дунд хугацаандаа харьцангуй тогтвортой байх дүр зураг харагдаж байна. Мэдээж богино хугацаандаа

тодорхой хөдөлгөөнүүд гарна. Гэхдээ дунд хугацааны зэс, нүүрс, алтны хувьд эерэг байна. Энэ бүгдийг харж, тооцоолсны үндсэн дээр мөнгөний бодлогын шийдвэрийг гаргасан.

Роял ТВ:

Гадаад валютын улсын нөөц одоогоор хэдэн тэрбум ам.долларт хүрээд байна вэ?

Тэргүүн Дэд Ерөнхийлөгч О.Эрдэмбилэг:

-Гадаад валютын улсын нөөц 2.9 тэрбум ам.доллартай тэнцэж байна. Оны эцсээр манай гадаад валютын нөөц 3.1 тэрбум ам.долларт хүрсэн. Харин нэгдүгээр сард гадаад өр төлбөр төлөгдсөнөөр нөөц эргээд 2.9 тэрбум ам.доллар болсон байгаа.

25 ТВ:

Гадаад валютын нөөцийн ихэнх нь өр, зээл гэж ярьж байгаа шүү дээ. хятадын ардын банкны своп гэх мэтчилэн. валютын нөөц өссөн үр дүнтэй харагдаж байгаа ч цэвэр нөөц яг хэд байна вэ?

-Бид Хятадын төв банктэй своп хэлцэл байгуулсан. Хэлэлцээрийн хүрээнд нарийн тоонуудаа хоёр төв банк гуравдагч этгээдэд хуваалцахгүй гэж тохирсон байгаа. Ерөнхий динамикийг харвал цэвэр дүн намайг ажилд томилогдсон 2016 оны сүүл үеэс бараг 3 дахин сайжирсан гэдгийг хэлье.

25 ТВ:

Банкуудад хийсэн активын чанарын үнэлгээ сайн гарсан. Гэхдээ чанаргүй зээл өссөн байгаа нь банкууд цаашдаа эрсдэлд орох вий гэх болгоомжлолыг бий болгож байна?

Тэргүүн Дэд Ерөнхийлөгч О.Эрдэмбилэг:

-Активын чанарын үнэлгээ сайн гарсан гэдэг үгийг хэлэх нь хэр зохимжтой юм бол. Би бол санхүүгийн тогтвортой байдалд сөрөг нөлөө үзүүлэхээргүй үр дүн гарсан гэж тодорхойлно. Та бүхэн ч бас ингэж хэлэх хэрэгтэй байх. Монголбанкнаас активын чанарын үнэлгээний үр дүнг олон нийтэд мэдээлсэн. Түүгээр 2017 оны жилийн эцсээр тохируулга хийгдсэн дүн нь днБ-ий 1.9 хувьтай тэнцэх өөрийн хөрөнгийн дутагдал гарсан. Тэгэхээр бидний зүгээс өөрийн хөрөнгийн дутагдлыг банкны системийн тогтвортой байдлыг алдагдуулахгүйгээр шийдэх боломжтой гэж үзэж байгаа. Өнөөдрийн байдлаар бид арилжааны банкуудаас ирүүлсэн ирэх 3 жилийн бизнес төлөвлөгөөтэй нь танилцаад байж байна. Цаашдаа өөрийн хөрөнгийн дутагдлыг яаж нөхөх, үйл ажиллагаагаа хэрхэн сайжруулах вэ гэдэг дээр бид ажиллаад явна. активын чанарын үнэлгээний үр дүнгээр олон улсын үнэлгээний компаниас олон зөвлөмж өгсөн. Тэр дагуу Монголбанк арилжааны банкуудтайгаа ажиллаж байгаа. Чанаргүй зээлийн хувьд 2008-2009 оны хямралын үеэр чанаргүй зээлийн дүн банкны системийн нийт активын 17 хувьтай тэнцэж байсан. Өнөөдрийн байдлаар 7.8 хувьтай, хугацаа хэтэрсэн зээл 7.9 хувьтай байна. Монголын эдийн засаг уул уурхайгаас хамааралтай, хөрөнгийн урсгалын савалгаа ихтэй гэдгийг би дээр дурдсан. үүнтэй холбоотойгоор тухайн салбарт ажиллаж байгаа аж ахуйн нэгжүүдэд санхүүгийн дарамт,

хүндрэл учрах тохиолдол бий. Чанаргүй зээл, хугацаа хэтэрсэн зээлийн тоонууд нь үүнийг л илэрхийлж байгаа юм.

Үндэсний шуудан:

Зээлийн хүүг бууруулах талаар Монголбанк эхний алхмыг хийсэн. Цаашдаа хүүг бууруулах чиглэлд хэрхэн ажиллах вэ?

Судалгаа, статистикийн газрын захирал Д.Ган-Очир:

-Монголбанкин дээр зээлийн хүүг бууруулах стратегийг боловсруулах ажлын хэсэг гарч, зургаан сарын хугацаанд ажилласан. Гуравдугаар сарын 20-ны өдөр ажлын хэсэг судалгааны үр дүнгээ олон нийт, судлаач, эрдэмтдэд танилцуулж, тэдний саналыг авсан. Өчигдөр буюу Пүрэв /03.22/ гарагт Монголбанкны Захирлуудын зөвлөлийн хурлаар энэхүү стратегийг авч хэлэлцсэн. Улмаар Монголбанкны төвшинд боловсруулагдсан тул сайшаагдсан байгаа. Харин одоо бусад төрийн байгууллагууд болох Сангийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хороонд энэ бичиг баримтаа хүргүүлж, санал зөвлөмжийг тусгана. Учир нь Төрөөс мөнгөний бодлогын талаар баримтлах үндсэн чиглэлийг батлах УИХ-ын тогтоолд “Зээлийн хүүг бууруулах стратегийг Монголбанк, Сангийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хороо хамтран боловсруулах” гэж тусгасан. Тиймээс бусад оролцогч талуудынхаа санал, зөвлөмжийг авч тусгасны дараа Санхүүгийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн хурлаар эцэслэн баталж, олон нийтэд хүргэхээр ажиллаж байна. Энэ стратегийн баримт бичигт зээлийн хүүг бууруулахад чиглэгдсэн богино болон урт хугацааны зорилтуудыг тусгасан. Тухайлбал, богино хугацаанд төв банкнаас урт хугацаатай санхүүжилтийн хэрэгслийг бий болгоё. үүгээрээ дамжуулаад хадгаламжийн зах зээл дээр бий болсон төвлөрөл, хүүний өрсөлдөөнийг бууруулах зэрэг ажлууд хийгдэнэ. Мөн зээлийн батлан даалтын сан, зээлийн мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг шинэчлэх зэрэг томоохон зорилтууд ч бий.

ETV:

Бодлогын хүү 10 хувь болж буурч байна. Энэ өөрчлөлт төсөвтэй хэр уялдаж байна вэ?

ССГ-ын захирал Д.Ган-Очир:

-Мөнгөний бодлогын зөвлөлийн хурлаар бид эдийн засгийн бүх секторуудыг авч үздэг. Монголын эдийн засагт өнгөрсөн хугацаанд нөлөөлж байсан гол хүчин зүйл нь үндсэндээ төсвийн хэт тэлэлтүүд. Үүнээс үүдэлтэй инфляци өсч, ханш сулардаг, улмаар бодлогын хүү өндөр түвшинд хадгалагддаг уялдаагүй бодлого хэрэгждэг байсан. Харин одоо ОУвС-ийн хөтөлбөрийн хүрээнд төсвийн сахилга бат дээшилж байгаа. Мөн төсвийн алдагдал ч бас шат дараатайгаар буурч байна. Тэгэхээр төсвийн зүгээс инфляцийг өсгөх, эдийн засгийн халалтыг бий болгох сөрөг нөлөөлөл энэ онд төдийлөн харагдахгүй байна гэдгийг судалгаа, шинжилгээ харуулсан. Энэ утгаараа төсөв, мөнгөний бодлогын уялдаа өнөөдрийн түвшинд хадгалагдаж байна